

Щоденний звіт № 280/2020

від 24 листопада 2020 року¹

Короткий виклад

- У Донецькій області СММ зафіксувала 2 порушення режиму припинення вогню. За попередню добу в цій області не зафіксовано жодного такого порушення.
- У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За попередню добу в цій області зафіксовано 15 таких порушень.
- Два чоловіки зазнали травм 12 листопада внаслідок вибуху в Олександрівці Донецької області.
- СММ продовжувала здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського, відзначивши спокійну ситуацію на всіх трьох ділянках розведення.
- Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- СММ і далі спостерігала за ситуацією, у якій опинилося цивільне населення, зокрема на 5 КПВВ і 5 відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій і Луганській областях.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема на блокпостах збройних формувань поблизу Хрещатицького та Григорівки на півдні Донецької області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 23 листопада 2020 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі згадані у звіті місця, представлено в додатку. Упродовж звітного періоду камери СММ у Петрівському та на автостоянці південніше мосту біля Станиці Луганської не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі з озброєння невстановленого типу.

Мапа із зафіксованими порушеннями режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 23 листопада 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLIZ (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 24/11/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 2 порушення режиму припинення вогню (вибухи невизначеного походження): одне в районі на південь від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) й ще одне на північний схід від н. п. Гнутове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) (див. нижче). За [попередню добу](#) в цій області не зафіксовано жодного порушення режиму припинення вогню.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередню добу](#) в цій області зафіксовано 15 порушень режиму припинення вогню.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 2 516 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 992 вибухи, 75 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 33 спалахи дульного полум'я та 27 освітлювальних ракет, а також 1 389 черг і пострілів)⁵.

Два чоловіки зазнали травм унаслідок вибуху в Олександрівці Донецької області

СММ уточнювала інформацію про те, що 2 чоловіків (дід віком 60–69 та онук віком 20–29 років) зазнали травм 12 листопада в н. п. Олександрівка (непідконтрольний урядові, 20 км на південний захід від Донецька) унаслідок обстрілу.

19 листопада чоловік (віком 60–69 років) повідомив команді Місії, що 12 листопада, близько 06:10, він почув вибух біля свого будинку на вул. Шевченка, 4, в Олександрівці та втратив слух у лівому вусі. Того ж дня чоловік (віком 20–29 років) повідомив, що 12 листопада, орієнтовно о 06:14, він почув вибух поблизу вищезазначеного будинку та втратив слух в обох вухах. Він додав, що потім його перевезли для лікування до лікарні в Донецьку.

19 листопада медпрацівники лікарні в Донецьку повідомили команді СММ, що 13 листопада до лікарні доправили чоловіка (віком 20–29 років), який потерпав від порушення слуху та підвищеного артеріального тиску; за їхньою оцінкою, це сталося внаслідок вибуху.

Того ж дня жінка (віком 60–69 років), яка представилася дружиною та бабусею зазначених постраждалих чоловіків, повідомила, що на момент інциденту вона перебувала у своєму будинку за наведеною вище адресою зі своїм чоловіком та онуком; почувши поблизу вибух вона зазнала шокowego стану, але не отримала жодних поранень.

---

⁵ У [Щоденному звіті СММ від 16 листопада 2020 року](#) 1 порушення режиму припинення вогню, зафіксоване камерою СММ у Широкиному о 17:32 14 листопада, двічі наведено в таблиці порушень режиму припинення вогню (на с. 10) і двічі враховано у сукупній кількості порушень режиму припинення вогню (на с. 4). Загальна кількість порушень режиму припинення вогню в Донецькій області за період із вечора 13 до вечора 15 листопада, зазначена в цьому звіті (на с. 4), повинна становити 88 випадків, зокрема 80 вибухів невизначеного походження. Відповідно загальна кількість порушень режиму припинення вогню, які були зафіксовані після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому досягнуто домовленості про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню (також зазначена на с. 4), повинна становити 2 422 порушення режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 967 вибухів, 49 невизначених боєприпасів, що пролетіли, 30 спалахів дульного полум'я та 26 освітлювальних ракет, а також 1 350 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівського⁶

У межах ділянки розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 4 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») південніше нового прольоту мосту біля Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Неподалік блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (з нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»); один із них пройшов углиб ділянки розведення до місця приблизно на 350 м на північ від її південного краю, а потім повернувся.

На південному краю цієї ділянки розведення команда Місії бачила, як 2 робітники видаляли рослинність у полі приблизно за 30 м на схід від автошляху Т1316.

Здійснюючи моніторинг у 4 місцях поблизу ділянки розведення в районі н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), спостерігачі констатували там спокійну ситуацію.

Відведення озброєння

СММ продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

На основі доступних Місії даних повітряного спостереження виявлено 2 реактивні системи залпового вогню, розміщені з порушенням ліній відведення на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (непідконтрольний урядові, 62 км на південний захід від Луганська).

За лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння СММ зафіксувала 3 зенітні ракетні комплекси поблизу житлових будинків у підконтрольному урядові районі Донецької області, а також 79 одиниць озброєння на 2 полігонах у непідконтрольних урядові районах Луганської області (детальніше див. таблицю нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁷

Місія зафіксувала бойові броньовані машини з обох боків лінії зіткнення в Донецькій області, а також у підконтрольних урядові районах Луганської області (деякі з них були біля житлових будинків; детальніше див. таблицю нижче).

Вилучено протипіхотні міни неподалік Петрівського Донецької області

Члени патруля Місії зауважили, що раніше зафіксований прозорий пластиковий пакет із приблизно 20 протипіхотними мінами (за оцінкою, типу ПМН-2), що лежав на землі приблизно за 2 км на північ від Петрівського та приблизно за 170 м на схід від автодороги С051532, між н. п. Стила (непідконтрольний урядові, 34 км на південь від

⁶ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

⁷ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Донецька) та Петрівським, вилучено (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 10 листопада 2020 року](#)).

За 3 м на захід від тієї ж автодороги, на відстані приблизно 2,4 км на північ від Петрівського, спостерігачі вперше бачили червоний прямокутний знак із написом «Обережно! Міни!» російською мовою та зображенням білого черепа і перехрещених кісток посередині, за допомогою якого позначили відоме мінне поле.

Зусилля СММ зі сприяння уможливленню ремонту, техобслуговування та функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

Місія сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду та технічного обслуговування на залізничних коліях біля н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська), а також між непідконтрольними урядові н. п. Ясне (30 км на південний захід від Донецька) і н. п. Оленівка (23 км на південний захід від Донецька); ремонтних робіт на об'єктах інфраструктури водопостачання поблизу непідконтрольних урядові н. п. Слов'яносербськ (28 км на північний захід від Луганська) і н. п. Красний Лиман (30 км на північний захід від Луганська); а також робіт із розмінування сільськогосподарських полів неподалік підконтрольного урядові н. п. Геївка (27 км на північний захід від Луганська) та між підконтрольними урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) і н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська).

СММ і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС.

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі зауважили, що контрольний пункт в'їзду-виїзду (КПВВ) неподалік н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) і відповідний блокпост збройних формувань біля Оленівки функціонували. Здійснюючи моніторинг на КПВВ і блокпості, команди СММ зафіксували пасажиро-транспортний потік в обох напрямках.

Спостерігачі зауважили, що КПВВ біля н. п. Майорськ (підконтрольний урядові, 45 км на північний схід від Донецька) функціонував, не зафіксувавши пасажиро-транспортного потоку. Крім того, члени патруля Місії зауважили, що блокпост збройних формувань біля н. п. Кремінець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька) залишався закритим.

У Луганській області команди СММ зауважили, що КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували. Здійснюючи моніторинг на КПВВ і блокпості, спостерігачі зафіксували переміщення пішоходів у обох напрямках. Члени патруля Місії також бачили 2 гольф-кари, які курсували між КПВВ і новою секцією мосту.

Спостерігачі констатували, що КПВВ біля Золотого та н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) функціонували, однак відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті залишалися закритими.

Поблизу останнього блокпоста спостерігачі бачили, як 16 робітників із важкою технікою зводили металеві сходи для громадського туалету, зварювали та установлювали металеві опори навколо генераторів, наносили розмітку на асфальт, а також підготовляли металеві опори до монтажу навколо колодязя.

СММ продовжувала стежити за ситуацією в Херсоні, Дніпрі, Львові, Одесі, Івано-Франківську, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 23 листопада 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На блокпості неподалік н. п. Хрещатицьке (кол. Красноармійське; непідконтрольний урядові, 86 км на південь від Донецька) 2 вочевидь озброєні члени збройних формувань (чоловіки віком 30–39 та 40–49 років) не пропустили патруль Місії у напрямку н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр; непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька), пославшись на те, що в цьому районі тривають роботи з розмінування.
- На блокпості біля н. п. Григорівка (непідконтрольний урядові, 68 км на південь від Донецька) 2 вочевидь озброєні члени збройних формувань (чоловіки віком 30–39 років) не пропустили патруль Місії у напрямку населеного пункту, пославшись на необхідність письмового дозволу від їхніх командирів.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів і через міні/невибухли боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування і вилучення невибухлих боєприпасів та інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
непідконтрольні уряду райони				
19.11.2020	2	реактивна система залпового вогню (невстановленого типу)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська)	повітряне спостереження

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
22.11.2020	3	зенітний ракетний комплекс (9К33 «Оса»)	поблизу житлового району в н. п. Калинове (35 км на північ від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
20.11.2020	18	танки (Т-72 — 10 од., Т-64 — 8 од.)	на полігоні поблизу н. п. Мирне (28 км на південний захід від Луганська), де цей БПЛА також зафіксував 39 бойових машин піхоти (БМП-1 — 21 од., БМП-2 — 18 од.), 10 бронетранспортерів (МТ-ЛБ — 9 од., БТР-80 — 1 од.), 1 зенітну установку (ЗУ-23, 23 мм), 2 бойові броньовані машини й 1 бойову інженерну машину (ІМР-2) ⁸	БПЛА малого радіуса дії
	4	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		
	18	буксирувана гаубиця (Д-30А «Жаба», 122 мм)		
	6	буксирувана протитанкова гармата (МТ-12 «Рапіра», 100 мм)		
19.11.2020	4	буксируваний міномет (2С12 «Сани», 120 мм)	на полігоні поблизу н. п. Міусинськ (62 км на південний захід від Луганська), де за даними спостереження також виявлено наявність 21 бойової броньованої машини	повітряне спостереження
	2	танк (невстановленого типу)		
	10	самохідна гаубиця (невстановленого типу)		
	13	буксируваний міномет (невстановленого типу)		
4	зенітний ракетний комплекс (невстановленого типу)			

Таблиця ознак військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁹

Дата	К-ть	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
23.11.2020	1	броньована розвідувально-дозорна машина (БРДМ-2)	поблизу н. п. Романівка (41 км на північ від Донецька)	патруль
	4	бронетранспортер (БТР-80)	у житловому районі н. п. Бугас (44 км на південний захід від Донецька)	
	1	бронетранспортер (БТР-60)	у житловому районі н. п. Попасна (69 км на захід від Луганська)	
	1	бронетранспортер (БТР-70)	поблизу н. п. Вискрива (76 км на захід від Луганська)	
непідконтрольні уряду райони				
19.11.2020	2	бойова броньована машина	поблизу н. п. Петрівське (41 км на південь від Донецька)	повітряне спостереження

⁸ Згадані у цьому розділі бойові броньовані машини та зенітні установки не підпадають під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

⁹ Згадана у цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 23 листопада 2020 р.¹⁰

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ на Донецькій фільтрувальній станції (15 км на Пн від Донецька)	2–4 км на Пд	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	22.11, 23:08
камера СММ за 1,5 км на ПнСх від н. п. Гнутове (підконтрольний уряду, 90 км на Пд від Донецька)	3–5 км на СхПдСх	зафіксувала	1	спалах дульного полум'я		Н/Д	23.11, 04:41
	3–5 км на СхПдСх	зафіксувала	1	Н/Д боєприпас	ПдЗх–ПнСх (після попередньої події)	Н/Д	23.11, 04:41
	3–5 км на СхПдСх	зафіксувала	1	вибух	розрив (після попередньої події)	Н/Д	23.11, 04:41

¹⁰ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях і спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей¹¹

¹¹ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах на всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).